

ADAPTACIÓ DE LA DOCÈNCIA DE LES TITULACIONS OFICIALS DE LA UNIVERSITAT DE VALÈNCIA EN EL PRIMER QUADRIMESTRE DEL CURS 2020-21

Exposició de motius

La situació generada per la crisi de la malaltia COVID-19 i les mesures adoptades en el Real Decreto-ley 463/2020, ha requerit a tot el sistema universitari espanyol la posada en marxa de noves formes de treball i, concretament, la transformació del sistema de docència cap a la no presencialitat.

La Universitat de València va impulsar aquest canvi de forma decidida, amb la implicació dels centres, departaments, instituts, serveis, i de l'estudiantat, professorat, i personal d'administració i serveis que formen la nostra comunitat universitària. Així, el Consell de Govern va aprovar, el 28 d'abril de 2020, el document de 'Criteris acadèmics d'adaptació del format presencial al format no presencial de la docència i l'avaluació en la Universitat de València, com a conseqüència de la COVID-19'.

Ara és moment de preparar, a nivell acadèmic i de gestió, el desenvolupament del curs 2020-21, que, d'acord amb les indicacions dels responsables universitaris i sanitaris, a nivell estatal i autonòmic, s'ha de planificar amb unes restriccions que, si bé no s'han concretat amb detall, indiquen que s'han de continuar garantint les mesures de prevenció i higiene i, per tant, han de tendir cap a una presencialitat restringida de la docència, almenys durant el primer quadrimestre.

Per això, i amb independència de les adaptacions que, si escau, caldrà fer en el futur en base a les indicacions i instruccions que puguen dictar els Ministeris i Conselleries amb competències en Sanitat i Universitats que ens puguen resultar d'aplicació, és necessari en aquest moment definir els objectius, les restriccions, els límits, les eines i els recursos de la Universitat de València de cara a una planificació diferent de la docència de les titulacions oficials per al curs 2020-21.

Amb aquesta finalitat, és molt important tenir en compte i aplicar l'experiència adquirida durant aquests mesos del curs actual i aprofitar l'esforç realitzat per tota la comunitat universitària. Experiència que ens ha de servir per a millorar els nostres procediments, completar les eines de què disposem per a una docència no totalment presencial i avançar i formar el professorat i estudiantat en el seu ús, i per a optimitzar els recursos materials i humans actuals perquè la qualitat de la nostra docència, els continguts i competències adquirides per l'estudiantat, i també el treball i la qualitat de vida de les persones, no es veguen afectades negativament respecte a una docència presencial. Cal seguir endavant, i continuar amb l'aposta decidida i amb la inversió econòmica que la Universitat ha fet en els darrers mesos amb pressupost propi, però també amb la part destinada a universitats que reivindicuem del *Fondo COVID-19* transferit a les comunitats autònomes.

En aquest document es plantegen les línies bàsiques d'un model marc de docència híbrid, que cada Centre i cada titulació haurà de desenvolupar i d'ajustar d'acord amb les seues característiques, perquè tant l'estudiantat com el professorat disposen d'aquesta informació el més aviat possible i sempre amb anterioritat a l'inici de la matrícula.

Marc normatiu

A data d'elaboració d'aquest document les directrius i recomanacions dels Ministeris o Conselleries amb competències en Universitats i Sanitat en les quals ens podem basar i prendre com a punt de partida són les següents:

'Acord de 2 de juny de 2020 entre La Conselleria d'Innovació, Universitats, Ciència i Societat Digital i les rectores i rectors valencians per a l'inici del curs 2020-21', en el qual s'indica:

- El desenvolupament híbrid del primer quadrimestre del curs acadèmic 2020-21. El model serà híbrid, de forma que les classes teòriques s'impartiran en la seua majoria de forma no presencial i en les classes pràctiques prevaldrà la màxima presencialitat que siga possible. També es destaca la necessitat de prioritzar el sistema d'avaluació continua.
- L'inici del curs acadèmic 2020-21 començarà per a l'estudiantat de primer any a partir del 25 de setembre i per a la resta a partir del 14 del mateix mes.
- La Conselleria d'Innovació, Universitats, Ciència i Societat Digital demanarà a la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública un protocol específic que regule la presencialitat.

Al marge de les directrius que en el futur puga emetre la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública, en aquest moment es troba publicat el **'Real Decreto-ley 21/2020, de 9 de junio, de medidas urgentes de prevención, contención y coordinación para hacer frente a la crisis sanitaria ocasionada por el COVID-19'** (BOE 10/06/2020), que en l'article 9. Centres docents, estableix:

'... deberá asegurarse la adopción de las medidas organizativas que resulten necesarias para evitar aglomeraciones y garantizar que se mantenga una distancia de seguridad de, al menos, 1,5 metros. Cuando no sea posible mantener dicha distancia de seguridad, se observarán las medidas de higiene adecuadas para prevenir los riesgos de contagio.'

'Recomendaciones del Ministerio de Universidades a la comunidad universitaria para adaptar el curso universitario 2020-2021 a una presencialidad adaptada', de 10 de juny de 2020. En aquest document s'indica, entre d'altres aspectes:

- Una vez que el Ministerio de Sanidad¹ ha establecido los requisitos sanitarios que se habrán de respetar en el escenario de nueva normalidad, escenario en el que se prevé que comenzará el curso universitario 2020-2021, cada universidad deberá garantizar que el número de estudiantes en la instalación no supere la capacidad de la misma teniendo en cuenta la separación de 1,5 metros entre los ocupantes.
- Si la capacidad de la instalación que garantiza la separación de 1,5 metros es inferior al número de estudiantes matriculados, la actividad no podrá desarrollarse de forma presencial en su totalidad y las universidades deberían tomar las medidas pertinentes para que se pueda llevar a cabo de forma online. Asimismo, si se dispone de los equipos

---

¹ El document del Ministerio de Universidades inclou com a annex el document del Ministerio de Sanidad **'Medidas de prevención e higiene frente a COVID-19 para centros universitarios en el curso 2020-21'**

de retransmissió adequades, les universitats podran optar per realitzar la activitat presencial amb els estudiants amb els que es compleixi la condició anterior i retransmetre-la de forma síncrona via videoconferència per al rest dels estudiants matriculats en aquesta assignatura. En aquesta opció, haurien de rotar-se periòdicament entre els estudiants que reben l'ensenyament presencialment i aquells que la reben per videoconferència. En principi aquestes modalitats haurien de utilitzar-se per a conferències magistrals dirigides a un gran nombre d'estudiants que superen el coeficient d'ocupació requerit per les mesures sanitàries.

- *Si la capacitat de la instal·lació que garanteix la separació de 1,5 metres és superior al nombre d'estudiants matriculats, l'activitat podrà desenvolupar-se de forma presencial garantint-se totes les mesures d'higiene que estiguen vigents al principi del curs 2020-2021. D'aquesta manera, encara que una part de l'ensenyament pugui prescindir de la presencialitat, els seminaris i grups de discussió que complementen les ensenyaments magistrals podrien realitzar-se de forma presencial.*
- *Tenint en compte la escassetat de recursos docents a curt termini, no es considera convenient duplicar les classes per grups per mantenir la presencialitat, perquè això implicaria una sobrecarga insuportable per al cos docent.*
- *Cada universitat, en estreta col·laboració amb la seva administració educativa competencial, establirà abans del principi del curs 2020-2021 un plan de contingència que permeti, en cas que la situació sanitària així ho requereixi, un canvi massiu i immediat a un sistema d'ensenyament online.*
- *Creiem que l'experiència obtinguda, mitjançant un gran esforç, en ensenyament i avaluació no presencial per part dels docents i estudiants debe ser aprofitada per desenvolupar la capacitat de les universitats per utilitzar formes digitals d'interacció en aquelles activitats que puguin beneficiar-se d'aquestes metodologies, encara que reiterem la desitjable preponderància de l'ensenyament presencial com a forma més adequada per a l'educació superior de qualitat en termes generals.*
- *Les mesures proposades requereixen una estratègia de digitalització reforçada del sistema universitari tant per a les possibles situacions d'emergència com per a la flexibilització de les modalitats d'ensenyament. Aquesta estratègia implica una millora de l'equipament informàtic i xarxes telemàtiques de les universitats, una formació del professorat en l'ús de la comunicació digital i una ajuda de l'administració universitària per a la connectivitat adequada del conjunt dels estudiants, de manera que cap estudiant sigui discriminat per la persistència de la bretxa digital.*

D'altra banda, una vegada expirat l'estat d'alarma, correspon a la Comunitat Autònoma prendre les mesures especials necessàries en matèria de salut pública. En aquest sentit, l'Article 3.2.2. Mesures en l'àmbit docent universitari, de '**l'Acord de 19 de juny de 2020, del Consell, sobre mesures de prevenció front a la Covid-19**' (DOGV de 20 de juny de 2020), indica :

2. *Durant el curs 2020-2021, sempre que les condicions sanitàries ho permeten, es procurarà que les activitats acadèmiques es duen a terme amb el major grau de participació presencial possible. A l'interior de les aules, no serà obligatori l'ús de*

maskareta per part de l'alumnat mentre romanquen asseguts, sempre que la distribució dels seients permeta garantir la distància mínima interpersonal d'1,5 metres. L'aforament de les aules no serà en cap cas superior a una persona per cada 2,5 m² de superfície.

- L'aforament dels laboratoris docents es limitarà a 1 persona per cada 5 m², amb un màxim de 24 alumnes, que hauran d'anar proveïts de maskareta en tot moment. El professorat haurà de fer ús de la maskareta sempre que no es pugui mantindre una separació d'almenys 1,5 metres respecte a qualsevol dels alumnes.*
- La Conselleria d'Innovació, Universitats, Ciència i Societat Digital, en coordinació amb la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública, i les universitats de la Comunitat Valenciana, desenvoluparà el protocol d'actuació de cara al començament del curs universitari, sempre respectant l'autonomia universitària.*

A més d'aquestes directrius, s'ha treballat a nivell estatal, amb el Ministeri d'Universitats, CRUE, Agències d'Avaluació i Acreditació, Conferència General de Política Universitària, representació Estudiantil, i representació Sindical, i a nivell autonòmic, amb la Direcció General d'Universitats i Direcció d'AVAP, per a desenvolupar, en la mesura del possible, els elements bàsics d'un model homogeni, però flexible, que siga aplicable a totes les universitats públiques valencianes.

Planificació de la docència

En primer lloc, i encara que pugui semblar evident, cal dir que s'entén per docència presencial aquella que es realitza estant l'estudiantat i el professorat a la mateixa hora i en el mateix espai físic. Les activitats realitzades sense presència física es defineixen com a no presencials o virtuals, si bé poden ser síncrones, i per tant requerir la connexió d'estudiantat i professorat en el mateix moment, o asíncrona, i per tant plantejar-se i desenvolupar-se en temps diferents.

La docència en les nostres titulacions ha de combinar la presencialitat amb la no presencialitat, síncrona o asíncrona, generant un model que anomenarem híbrid i que, en tot cas, ha de considerar la previsió que fan les autoritats sanitàries sobre l'evolució de la pandèmia i les possibles mesures preventives.

El model de docència híbrid de la Universitat de València ha de ser necessàriament flexible, per a poder ajustar-se a les característiques d'una universitat diversa com la nostra, en la que cada titulació ha de poder definir quines són les assignatures i activitats que requereixen, necessàriament o prioritàriament, presencialitat. A més, és important pensar en modalitats docents dirigides a centrar la part presencial, especialment en els casos en què siga necessari fer desdoblaments de grups o subgrups, en una classe activa dirigida fonamentalment a la resolució de dubtes i a la realització d'activitats, potenciant la participació de l'estudiantat².

---

² Pot ser el model més representatiu d'aquest tipus d'ensenyament siga el que s'anomena 'docència invertida'

Àmbit d'aplicació i temporalitat

El model híbrid, s'aplicarà a totes les titulacions de grau i de màster oficial de la Universitat de València.

Seguint les directrius de l'acord entre la Conselleria d'Innovació, Universitats, Ciència i Societat Digital i les universitats públiques valencianes, el model híbrid es desenvoluparà, en aquest moment, només per a les assignatures del primer quadrimestre i la part de les assignatures anuals del curs 2020-21. Amb la finalitat de donar una estabilitat al model, i sempre que las autoritats en matèria d'universitats i sanitat no marquen altres directrius, aquest es mantindrà durant tot el quadrimestre.

De cara a la planificació del curs, les Guies Docents de totes les assignatures s'elaboraran i aprovaran per les CATs i CCAs, seguint el procediment i els terminis que s'establisquen. Les guies es complimentaran com tots els cursos, introduint les modificacions i actualitzacions habituals. Les adaptacions específiques generades, si escau, com a conseqüència de les mesures sanitàries derivades de la COVID-19 s'incorporaran en forma d'addenda a la guia docent, per a les assignatures de primer quadrimestre i anuals, arreglant els canvis rellevants generats per l'adaptació a una docència híbrida.

L'estudiantat tindrà informació a través de les guies docents, mitjançant els horaris de cada assignatura i grup, i en les instruccions de la matrícula, dels diferents escenaris en què s'inicia i es pot desenvolupar el curs. Concretament, coneixerà que es planifica un escenari de docència híbrida durant el primer quadrimestre i presencial durant el segon quadrimestre, si bé podria ser diferent segons l'evolució de la pandèmia i les indicacions de l'administració educativa competencial i de les autoritats sanitàries.

En aquest sentit, les Universitats del Sistema Universitari Públic Valencià treballen, en col·laboració amb les Conselleries amb competències en Universitat i Sanitat, i seguint les recomanacions del Ministeri d'Universitats, en la millora de les seues estratègies de digitalització i en un pla de formació del professorat perquè, en cas que una regressió en la situació sanitària obligue a un canvi al sistema de docència on-line, es puga proposar un pla de contingència docent que permeta donar resposta immediata a les necessitats de l'estudiantat i del professorat.

Ocupació dels espais docents

El Real Decreto-ley 21/2020 estableix la distància de seguretat interpersonal, com a mínim, d'1,5 metres i, per tant, una superfície mínima disponible per cada persona present en un aula d'entre 1,95m² (si la considerem en el centre d'un hexàgon regular d'apotema 0,75m) i 2,25m² (si la situem en el centre d'un quadrat d'1,5m de costat).

D'altra banda, l'Acord de 19 de juny del Consell complementa la normativa anterior i fa referència a l'aforament de les aules, indicant que aquest no serà en cap cas superior a una persona per cada 2,5 m² de superfície. Si, a més, la distribució dels seients permet garantir la

distància mínima interpersonal d'1,5m no serà obligatori l'ús de mascareta per part de l'alumnat mentre romanga assegut.

Tenint en compte que el RD 420/2015, de 29 de maig, de creació, reconeixement, autorització i acreditació d'universitats i centres universitaris estableix que el nombre i superfície dels espais docents vindrà determinat pel nombre d'estudiants que els utilitzarà de forma simultània i, en el cas d'aules de 40 o més estudiants, determina una superfície de 1,25m² per persona, la superfície de 2,5m² especificada en l'Acord del Consell es tradueix en un aforament total aproximat de cada aula del 50% de la seua capacitat d'ocupació.

Així doncs, i de cara a planificar l'organització docent de les activitats presencials previstes en cada titulació per al curs 2020-21, es tendirà a la màxima presencialitat possible, tal com s'indica en l'Acord del Consell i en les recomanacions del Ministeri d'Universitats, i es partirà d'un aforament total de cada aula del 50% de la seua capacitat d'ocupació, amb les següents consideracions:

- El criteri per a situar l'estudiantat serà el del seients alternats (sistema anomenat a portell o '*al tresbolillo*') consistent en seure l'estudiantat de cada fila amb un seient de separació, i en la files de davant i darrere en el punt mitjà dels buits entre estudiantat.
- Si amb aquesta disposició es manté la distància interpersonal d'1,5m entre l'estudiantat assegut, no serà necessari l'ús de la mascareta mentre estiga a eixa distància en l'aula.
- Si, degut a la disposició del mobiliari, amb aquesta disposició no és possible mantindre la distància interpersonal d'1,5m entre l'estudiantat assegut, serà necessari l'ús de la mascareta en tot moment dintre de l'aula.

Els laboratoris docents amb menys de 24 estudiants es programaran al 100% de la seua capacitat, si bé l'estudiantat haurà de fer ús sempre de la mascareta.

El professorat haurà de fer ús de la mascareta en l'aula sempre que no es puga mantindre en tot moment una separació d'almenys 1,5 metres respecte a qualsevol altra persona.

En general, quan per la naturalesa dinàmica de l'activitat formativa o qualsevol altra característica associada a la mateixa, no siga possible mantindre en tot moment el distanciament físic (laboratoris docents, pràctiques de titulacions que requereixen contacte físic, ...) es farà ús de la mascareta i, si escau, s'adoptaran les mesures de seguretat adequades que complisquen amb les recomanacions de sanitat aplicables a cada escenari.

Als efectes indicats en els paràgrafs anteriors, la unitat d'agrupació de referència serà cada espai docent: aula, laboratori, ... No obstant l'anterior, es procurarà equilibrar adequadament la presencialitat en cada passadís, cada planta, i cada edifici en cada dia i franja horària. En els espais comuns (passadissos, banys, vestidors, ...) s'atendrà a les normes higièniques i de seguretat que s'establisquen.

En tot cas, en el moment de fer-se efectiva la impartició de l'activitat formativa, es tindran en consideració les mesures de seguretat establertes per les autoritats competents.

Directrius del model docent

Per a planificar la part presencial i no presencial de cada assignatura de cada titulació cal tenir en compte les diferents variables que la poden condicionar. També cal partir de la base que la nostra és una universitat presencial, per la qual cosa cap assignatura serà totalment no presencial, excepte en aquelles titulacions que ja ho siguen.

La Comissió Acadèmica de Títol de grau o la Comissió de Coordinació Acadèmica de màster determinarà i aprovarà un model docent per a cada titulació amb la màxima presencialitat possible que, en tot cas, vindrà fixada per les característiques de cada assignatura, de la titulació, per la disponibilitat d'aules, i per la possibilitat de complir les normatives sanitàries que en cada moment siguen d'aplicació. En aquest sentit, quan no siga possible programar una presencialitat total, la CAT o CCA definirà les assignatures i/o activitats que requereixen, necessàriament o prioritàriament, presencialitat.

Així doncs, i amb la flexibilitat que requereix una situació com aquesta en una Universitat amb una gran quantitat i diversitat de titulacions, en base a les directrius de què es disposa en aquests moments i del treball desenvolupat per les diferents comissions del Ministeri i CRUE, es fan les següents indicacions:

- Cal tendir a la màxima presencialitat possible en cada titulació i en cada assignatura, sempre que es puguen complir les restriccions sanitàries.
- Quan la presencialitat total no siga possible, cal dirigir-la a les assignatures, activitats i continguts que ho requerisquen prioritàriament per a assolir adequadament les seues competències.
- Es prioritzarà la presencialitat total de les assignatures de primer curs, per a facilitar la incorporació de l'estudiantat de nou ingrés a la realitat universitària.
- En la docència no presencial es prioritzaran les modalitats síncrones, que afavoreixen la interacció directa amb l'estudiantat i permeten optimitzar el treball i la dedicació docent del professorat.
- Cal establir el mateix model de docència per a tots els grups de cada assignatura, afavorint la coordinació i el treball col·laboratiu entre el professorat.
- Es procurarà que el percentatge de docència presencial siga semblant per a tot l'estudiantat de cada assignatura i dintre de cada curs.
- Al programar els horaris es procurarà que l'estudiant no haja de realitzar activitats presencials i no presencials en el mateix dia i franja horària. En aquest sentit, i sempre que siga possible, es recomana dissenyar models d'assistència per dies o setmanes.
- Es tindrà en compte que el volum de treball per a l'estudiantat ha de ser equivalent al que tindria en una docència presencial i, per tant, no superior a 25h totals/ECTS.
- Es potenciaran les activitats d'avaluació continua que, si suposen un canvi respecte a la situació actual, es reflectiran en l'addenda a la guia docent. Les proves finals es realitzaran de forma presencial.

La programació docent de cada grup de cada assignatura s'ajustarà al seu horari. En aquest sentit, la part presencial i la no presencial síncrona s'impartirà sempre en els dies i hores fixats en l'horari de la titulació. La docència no presencial síncrona es pot impartir des de l'aula, des del despatx, o des de casa, depenent de les característiques de la classe impartida i de les eines informàtiques de què es dispose.

Els departaments revisaran els seus criteris d'assignació de POD per tal de garantir la coordinació conjunta de la docència presencial i no presencial de les assignatures, dins del model de presencialitat que s'establisca en cada Centre.

Recursos per a la planificació docent

El model híbrid requereix, com ha demostrat la docència i avaluació no presencial implementada en l'última part d'aquest curs, una gran dedicació i un esforç addicional per al professorat. Dedicació i esforç que el professorat ha assumit amb rigor i un gran sentit institucional. No obstant això, tenint en compte la limitació de recursos docents a curt termini, les restriccions de contractació de professorat a què ens veiem sotmesos, la inexistència d'una figura com la de professorat substituït contemplada en el conveni col·lectiu, i les limitacions pressupostàries actuals, cal dissenyar un model docent que pugui impartir-se amb els recursos docents aprovats per Consell de Govern en març per a l'OCA 2020-21 en cada àrea de coneixement.

La programació híbrida s'ha d'adequar a les eines informàtiques que el Servei d'Informàtica de la Universitat de València pugui confirmar que estaran disponibles en les aules de la nostra universitat per al curs que ve. En aquest sentit, cal fer la programació partint de les eines actuals que es completaran amb inversions a diferents nivells:

- Curt termini (inici curs): integració d'Office 365 en Aula Virtual per a facilitar la utilització de Teams com a eina de videoconferència complementària a Blackboard Collaborate, e integració en Aula Virtual de Kaltura, per a millorar la capacitat de generació de vídeos docents asíncrons.
- Curt termini (inici curs): instal·lació de càmeres amb presa d'àudio dels sistemes de megafonia o a micròfons omnidireccionals (quan no existisquen aquests sistemes), que permeten la transmissió per Blackboard Collaborate de classes presencials a l'estudiantat no present a l'aula, en tantes aules com ho permeten les disponibilitats pressupostàries.
- Curt termini (inici curs): es facilitarà al professorat les eines perquè pugui impartir la docència no presencial des del despatx, en cas de no impartir-se en aula.
- Mitjà termini (al llarg del curs): dotació a cada Centre d'un nombre d'aules (2-5) amb sistemes de transmissió en streaming, gravació de classes, i generació de videoapunts, amb pujada directa a l'aula virtual. En aquest sentit, es valorarà que aquestes aules es vinculen a potencials projectes d'innovació educativa, la qual cosa permetrà avaluar el valor potencial de la incorporació de la semipresencialitat al model educatiu de la Universitat de València.

Formació del professorat i de l'estudiantat

La formació del professorat és sempre fonamental per a plantejar i desenvolupar una docència de qualitat però, com hem pogut comprovar, pren especial rellevància quan aquesta s'ha de realitzar mitjançant eines que el professorat no utilitza de forma habitual en una docència presencial.

En aquest sentit, s'ha dissenyat una convocatòria d'innovació educativa que atén les especials circumstàncies del pròxim curs i es centra en impulsar les iniciatives innovadores orientades a fer possible l'adaptació de la docència, i de totes les activitats vinculades amb la mateixa, a entorns virtuals o híbrids, i molt especialment aquelles impulsades i desenvolupades pels Centres. Així, entre d'altres, s'han establert les següents línies d'actuació: elaboració de material i disseny d'estratègies per a la docència virtual i l'avaluació en línia; disseny, organització, desenvolupament i avaluació de la docència; tutoria i orientació acadèmica i professional; actualització de la docència; i metodologies actives per a l'aprenentatge.

En relació amb els cursos dirigits a la formació del professorat, es continuarà i ampliarà l'oferta centrada en cursos no presencials, webinars, videotutorials, i fòrums de consulta sobre docència i avaluació no presencial que s'ha realitzat en els últims mesos. Aquesta oferta es treballarà en coordinació amb els Centres, perquè s'ajuste a les necessitats específiques de formació del seu professorat.

L'estudiantat és el subjecte fonamental de la nostra activitat docent i és necessari que aquesta es realitze en les millors condicions de recursos informàtics i de capacitat d'ús de les eines tecnològiques que ofereix la nostra universitat. Amb aquest objectiu, es realitzarà una nova convocatòria d'ajudes TIC, per a combatre l'esclatxa digital, i es dissenyarà un pla específic de formació en les aplicacions universitàries, especialment aquelles derivades de l'Aula Virtual, per a l'estudiantat que ho necessite.

És important que aquesta informació i formació siga accessible, i que la comunitat universitària pugui fer ús de la mateixa de forma autònoma i asíncrona. Amb aquesta finalitat, s'habilitarà una secció web específica amb els tutorials, els cursos, els serveis, i els sistemes disponibles en la Universitat de València per a donar suport a l'ús de la tecnologia en l'aprenentatge i l'ensenyament.

Realització de les tutories

En el context de limitacions a la presencialitat plena i convivència d'activitats docents presencials i no presencials, pot resultar complicada l'organització d'horaris de tutoria que resulten compatibles. Per tant, és recomanable potenciar l'atenció tutorial de forma no presencial, més flexible per a l'estudiantat i el professorat.

En aquest sentit, és important recordar que la Universitat de València té establert des del curs 2011-12 un sistema de tutories virtuals (ACGUV 200/2011) al qual el professorat pot acollir-se voluntàriament i fer d'aquesta forma el 50% de les tutories que li corresponen. Amb aquest programa el professorat atén les consultes a través de les eines previstes en la plataforma

Aula Virtual, o mitjançant el correu electrònic institucional, dintre dels dos dies laborals següents a aquell en què es realitza la consulta.

Amb la finalitat de minimitzar la presencialitat de l'estudiantat en les instal·lacions universitàries, i de complir amb major seguretat les restriccions sanitàries imposades, durant el primer quadrimestre del curs 2020-21 tot el professorat s'acollirà al programa de tutories virtuals. A més, durant aquest període el professorat podrà superar, si així ho decideix i prèvia comunicació al Departament i l'estudiantat, el límit del 50% de tutories realitzades de forma virtual.

Pràctiques Externes i en Institucions Sanitàries i Educatives

Les assignatures de Pràctiques Externes i de pràctiques en Institucions Sanitàries i Educatives s'imparteixen fora de les instal·lacions de la nostra Universitat i, per tant, estan sotmeses a l'oferta, la disponibilitat, i les restriccions que determinen les institucions que acullen al nostre estudiantat³. La previsió de la Universitat de València és que aquestes pràctiques es desenvolupen amb la màxima normalitat durant el curs 2020-21.

En aquest sentit s'està treballant amb les empreses i institucions que han de fer l'oferta de PE al nostre estudiantat, i amb les Conselleries de Sanitat Universal i Salut Pública⁴, i d'Educació, Cultura i Esport.

Professorat especialment sensible

El '*Procedimiento de actuación para los servicios de prevención de riesgos laborales frente a la exposición al SARS-CoV-2*', de 19 de juny, publicat pel Ministerio de Sanidad, defineix com a grups vulnerables a la COVID-19 les persones presenten les següents patologies: malaltia cardiovascular, inclosa hipertensió, malaltia pulmonar crònica, diabetis, insuficiència renal crònica, immunodepressió, càncer en fase de tractament actiu, malaltia hepàtica crònica severa i obesitat mòrbida (IMC>40); embaràs i les persones majors de seixanta anys.

D'acord amb les Recomanacions del Ministeri d'Universitats a la comunitat universitària per a adaptar la presencialitat en el curs acadèmic 2020-2021, les persones de grups vulnerables a la COVID-19 s'incorporaran al treball presencial en el curs acadèmic 2020-2021, sempre que la seua condició clínica estiga controlada i es mantinguen les mesures de protecció de manera rigorosa. Per tant, se'ls podrà assignar docència amb els criteris habituals.

En cas de dubte sobre la compatibilitat del treball presencial amb la seua condició clínica, el Personal Docent i Investigador (PDI) pertanyent a qualsevol dels grups vulnerables podrà

---

³ *L'Acord de 19 de juny, del Consell, sobre mesures de prevenció front a la Covid-19, ratifica algunes de les actuacions en l'àmbit educatiu previstes en el Decret 8/2020, de 13 de juny, del president de la Generalitat (DOGV de 13 de juny de 2020), de regulació i flexibilització de determinades restriccions establides durant la declaració de l'estat d'alarma, i concretament la represa de les pràctiques externes, sempre que es complisquen determinades condicions.*

⁴ *La Resolució de 16 de juny de 2020, de la consellera de Sanitat Universal i Salut Pública (DOGV de 19 de juny de 2020) deixa sense efecte la Resolució d'11 de març d'aquesta conselleria per la qual s'acorden mesures excepcionals en relació amb les pràctiques en centres sanitaris del Sistema Valencià de Salut i centres sanitaris privats per estudiants universitaris.*

sol·licitar al Servei de Prevenció i Medi Ambient (SPMA) un informe sobre les mesures de prevenció, adaptació del lloc i protecció necessàries, previ al començament de les classes, i preferentment previ a l'assignació de la docència del curs acadèmic 2020-2021.

Amb caràcter general, no serà necessari sol·licitar un informe previ del SPMA quan les característiques del lloc de treball permeten mantindre la distància interpersonal recomanada, no existisca contacte probable amb persones simptomàtiques i la condició clínica de la persona estiga controlada, no presente comorbiditats o patologies afegides a la patologia principal, ni complicacions en el cas de dones en estat d'embaràs.

Els departaments, en la seua distribució de la docència, tindran en compte que es complisquen les mesures de prevenció, d'adaptació i de protecció que es determinen en l'informe del SPMA per al professorat que haja estat declarat com a especialment sensible. Excepcionalment durant el curs 2020-21, per tal de complir les esmentades mesures per aquest professorat, la dedicació docent del mateix per la tutorització de treballs fi de grau, treballs fi de màster i pràctiques externes podrà superar el límit del 50% de la docència que li corresponga assumir.